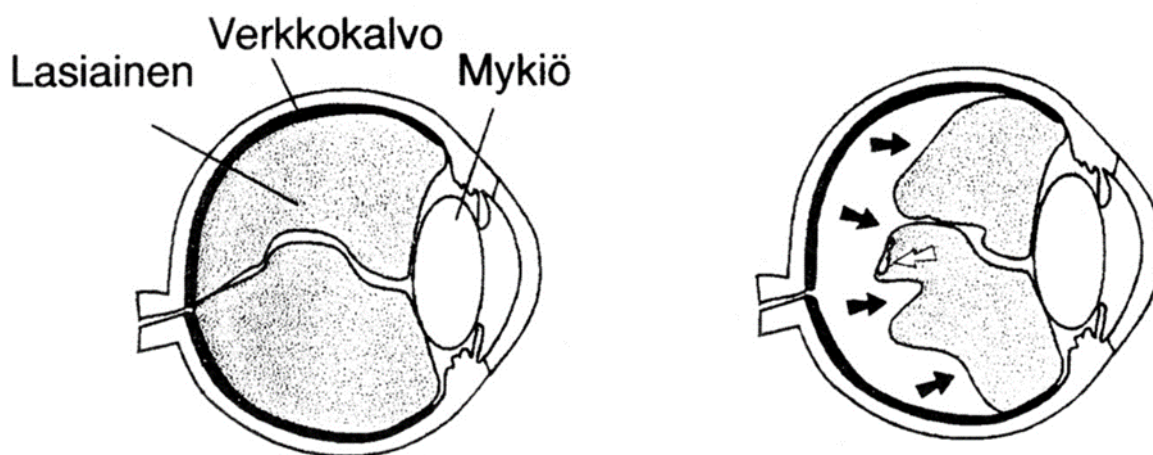


## Lasiaisen irtauma

Lasiainen on silmässä mykiön takana ja verkkokalvon edessä oleva hyytelömäinen rakenne, joka täyttää silmän sisäosan. Nuorella ihmisellä lasiaishyytelö ulottuu tasaisen verkkokalvon pinnasta mykiöön asti (kuva 1).

### Mikä on lasiaisen irtauma?

Ikääntyessä lasiaisen koostumus muuttuu ja lasiaishyytelö 'juoksettuu'. Tuolloin sen kiinteämmät ainesosat kutistuvat ja irtoavat verkkokalvon pinnasta. Väliin jäävä tila täyttyy juoksevammasta nesteestä (kuva 2). Lasiaisen irtauma on ikääntymiseen liittyvä ilmiö, joka kehittyy useimmille ihmisille elämän aikana.



**Kuva 1.** Normaali lasiainen ja verkkokalvo nuorella henkilöllä, hyytelömäinen lasiainen täyttää koko mykiön ja verkkokalvon välisen tilan.

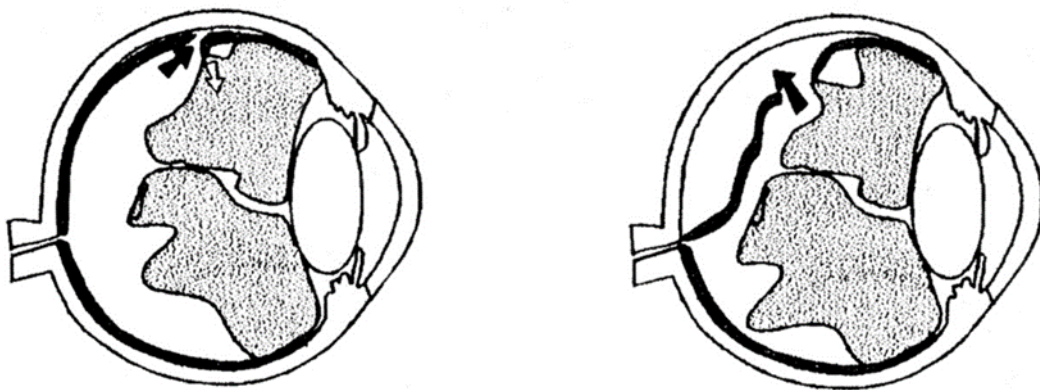
**Kuva 2.** Lasiaisen irtaumassa lasiaisen hyytelömäinen osa irtoaa verkkokalvon pinnasta. Väliin kertyy juoksevaa nestettä.

### Lasiaisen irtauman oireet

Irrotessaan verkkokalvon pinnasta lasiaishyytelö aiheuttaa vetoa verkkokalvoon, mistä on seurauksena ohimeneviä valonvälähdyksiä silmän näkökentässä. Joskus myös koko silmän näkökenttä värisee. Irronneen lasiaisen takapinnassa on usein tiivistymiä (valkoinen nuoli, kuva 2), jotka saattavat näkyä läpikuultavina samentumina tai pilkkuina näkökentässä. Nämä samentumat ovat usein aluksi häiritseviä, mutta yleensä ne siirtyvät vähitellen pois näköakselilta ja vaalenevat, eivätkä myöhemmin merkitsevästi häiritse näkemistä.

## Onko lasiaisen irtauma vaarallinen?

Kuten edellä todettiin, lasiaisen irtauma on vanhenemiseen liittyvä normaali-ilmiö, joka on useimmissa tapauksissa vaaraton. Joissakin silmissä lasiainen saattaa olla tavallista tiukemmin kiinni verkkokalvon pinnassa. Tuolloin irtoava lasiainen voi vetää reiän verkkokalvoon (kuva 3, valkoinen nuoli). Repeämän yhteydessä lasiaiseen voi vuotaa verta, jolloin näkö sumenee tai näkyy paljon mustia pilkkuja näkökentässä. Mikäli reiän kautta pääsee juoksevaa nestettä verkkokalvon alle, voi se johtaa verkkokalvon irtoamiseen (kuva 4). Verkkokalvon irtauma on näköä uhkaava tila, jossa näkökenttään muodostuu yhtenäinen tumma varjo. Tila korjataan leikkaushoidolla.



**Kuva 3.** Joissakin tapauksissa lasiaisen irtaumaan voi liittyä verkkokalvon repeämä.

**Kuva 4.** Toteamatta jäänyt repeämä saattaa johtaa juoksevan nesteen pääsyyn verkkokalvon alle ja verkkokalvon irtoamiseen. Tämä tilanne on näköä uhkaava ja vaatii leikkaushoidon.

## Onko silmä tutkittava lasiaisen irtauman jälkeen?

LasiAISirtauman oireiden ilmaantuessa silmälääkärin on tutkittava silmänpohja 1-2 viikon sisällä. Tipoilla laajennetun mustuaisen kautta tehdyllä silmänpohjatutkimuksella voidaan varmistaa, että lasiaisen irtauma ei ole aiheuttanut verkkokalvolle repeämiä tai muita hoitoa vaativia muutoksia. Joissain tapauksissa saattaa olla aiheellista suorittaa vielä uusintatutkimus noin kuukauden kuluttua oireiden alkamisesta.